

rosenie

„rosenie je literárny počín študentiek obidvoch škôl nachádzajúcich sa na sýtoku lásky a viery. prežívajú svoje túžby a slová menia na kvapky radosti. načítate do tejto zbierky nie rukami ale srdcom. počívajte očami. možno začujete padať rosu na listie. to sú slová ktorými sa vám prihovárajú. to je poézia.“ Peter Kubica

literárny klub *rosenie*

uvádza

zborník vlastnej tvorby

rosenie – výber z tvorby členov Literárneho klubu pri Strednej odbornej škole sv. Márie Goretti v Čadci a Strednej zdravotníckej škole sv. Františka z Assisi v Čadci
zostavil: Bc. Peter Kubica
doslov: Mgr. Renáta Kasmanová, MUDr. Vladimír Pavlík, CSc.
jazyková úprava: Mgr. Katarína Vavreková, Mgr. Veronika Strýčková
grafická a technická spolupráca: Ing. Viktor Kubinec
vydala: SOŠ sv. Márie Goretti v Čadci a SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci v spolupráci s vydavateľstvom VZLET v edícii drizga ako jeho 13. publikáciu
rok: 2002

edícia drizga

adresa: SOŠ sv. Márie Goretti a SZŠ sv. Františka z Assisi, Horná 137, 022 01 Čadca, Slovenská republika
telefón: 041/43 351 22, 43 23 303 (fax+záznamník), 433 14 80
e-mail: sosvymg_ca@stonline.sk, spravca.sosvymg_ca@stonline.sk
internetová adresa: www.sos-svymg-ca.stonline.sk

pe ter kubi ca
rosenie

mrholi kvapky rosy
ktoré si v srdci nosí
divota odveká

rosou nás ráno budí
hľadajme v sebe ľudí
nájdeme človeka

x x x

autorky slova:

Iveta Štětínová
Tatiana Šimášková
Lubomíra Polková
Mírka Mazurová
Michaela Labudová
Eva Kyjanicová
Pavlna Kužmová
Barbora Janíková
Zuzana Jančulová
Katarína Galiová
Mária Cigániková
Katarína Bogáňová

autorky kresieb:

Stanislava Škulavíková
Monika Píteková
Anna Fričová

I. Štětínová - Nebo

Videla som nebo
ani som nemusela
zdvihnúť hlavu k oblohe,
a predsa –
bolo to najkrajšie nebo,
aké som mohla vidieť –
nebo v твоjich očiach.

Aj ja mám v očiach nebo.
Kedysi bolo plné hviezd.
Teraz je na ňom veľký oblak dažďa.
On zabíja hviezdy,
ktoré padajú do dlaní –
cintorína slávnych,
padlých hviezd.

Meno: **Iveta Štětínová**
Vek: **18 rokov**
Bydliisko: **Oščadnica**
Jednou vetou o sebe:
„**Človeče, ver si, bjuj,**
vytvraj – ži svoj život, ako
len vieš a nech si ..., ti, ktorí
si myslia, že sú jeho
súčasťou.“

I. Štětínová - Vrba

Aké ťažké je zabúdať,
veď myslím na teba
každú sekundu môjho bytia.
Vidím ťa smiať sa,
vidím ťa plakať,
vidím ťa s ňou i bez nej
Si tu, ale aj tam
Si môj, ale i jej.

Nechápem

Miluješ ju alebo miluješ mňa?
Je to vari hra?
Nie, ja viem, že ma nemiluješ –
to ona je tá pravá ...
Ja som len vrba na spoveď,
čoskoro (budem) zabudnutá ...

I. Štětínová – Dobro a zlo

Svet je jedno veľké divadlo, a my sme jeho hercami. Hráme vždy premiéry, reprízy nepoznáme.

Aj ty, stojíš na javisku a hráš svoj život, ako len vieš. Z jednej strany sa ozýva: „Choď dopredu a zhoď toho klauna, čo zabáva deti, si silnejší!. My viac zarobíme.“ Z druhej strany ti režisér radí: „Vydrž, kým nepríde tvoja scéna!“

V hlave máš otáznik a možno aj začneš svoj bezcitný monológ: „Som človek, pán tvorstva, som boh.“ A možno s úsmevom počkáš na mocný gong, ktorý ti oznámi, že je čas na tvoj dialóg.

Vyber si, je to na tebe. Svet je jedno veľké divadlo a každá hra má dvoch režisérov – Dobro a Zlo. Máš slobodnú vôľu, tak skús vyhrať svoj boj!

I. Štétinová - Anjel

Mojej láske E. B.

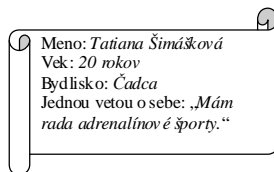
A kde máš krídla, ty môj záchranca?
Prišiel si práve v posledný čas ...
Vzal si mi srdce do bezpečia
a telo vymanol si z morských rias.

Zlete l si z neba do srdca,
a ten pád ťa o krídla pripravil.
Nechcel si prezradiť, že si anjel – strážca,
no tvoj krásny úsmev ťa prezradil.

Si môj anjeli, ktorý vždy pozor na mňa dá,
si jemný letný dážď, čo objíma ma,
a tvoja mocná dlaň ma nikomu nevydá,
si so mnou a ja už nie som sama.

Si hrdina, čo získal moje srdce,
len ty od neho máš zvláštny kľúč.
Milujem Ťa, anjel,
nikdy sa so mnou nerozlúč. (a neodlet)

T. Šimášková – Životná skúška

Ó, maturita, maturita,
ty vstupenkou si
študentovi do života.

Pri ťahaní čísla
je napätie a stres,
no okno - to je
hotový des.

Ak nekončí katastrofou,
tak radosťou nekonečnou.

T. Šimášková – Láska je dar

Tak ako slniečko vychádza,
i láska k tebe prichádza.
Tmavú komôrku tvojho srdca naplní
lúč tepla lásky žiarivý.
Tma sa v srdci rozplynie,
už nie je prázdnotou spútané.

Ak láska v srdci zakotví,
život sa stáva hodnotný.
Radosť zažiarí na tvári
a úsmevom druhého obdarí.
Deň tí opekníe,
keď pochopíš,
že láska darom je.

T. Šimášková – Život ...

Život je krásny,
no cítime sa prázdni.
Tvoj život je púšťou,
ktorá sa skončí,
keď nájde studňu
životnej sily a lásky.
Otvor oči, aby si ju našiel
a obišiel, pretože ak
zhynieš do prázdnoty,
tú krásu nikdy
ne z a ž i j e š !

Život je krásny,
tak ho ži!
A nechod' ako mŕtvy,
veď v твоjich žilách
koluje život z lásky.

Meno: *Lubomíra Polková*
Vek: *16 rokov*
Bydlisko: *Klokočov*
Jednou vetou o sebe: „*Ži
a nechaj žiť!*“

E. Polková – Koniec

Koniec.
To slovko plné smútku.
Podáš ruku na rozlúčku
a odchádzaš.

Do tmy, do snov
vnáraš svoje prsty.
Snažíš sa ulapiť
kúsoček pre spomienku.

Nie, ani tmu, ani sny
nemožno zachytiť,
tak ako ich nemožno
obísť.

E. Polková – Můj život ...

Můj život sa začal výkrikom malého dieťaťa a vyhrknutím slz z očí mojej matky. Akí boli všetci radi, že majú doma Boží zázrak, ktorý vznikol z lásky dvoch ľudí.

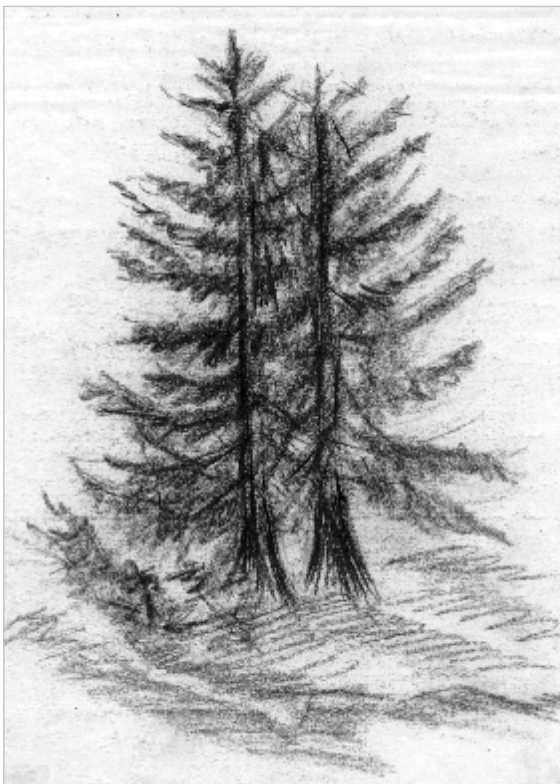
Vôňa, ktorou vonia iba malé dieťa, sa rozniesla po celom dome. Bolo to niečo jemné, krehké a nevinné. A potom prvé mama, prvé krôčky a veru aj nejedna rozbitá váza. Itak ma mali všetci radi. Nikdy nepovedali „Chod' preč! Neotravuj!“ Vždy ma s láskou a pochopením vypočuli a pofúkali boliestku, ktorá bolí len dovedy, kým si ju niekto nevšimne.

Najskôr škôlka, potom škola. Dávali nám lízanku, aby sme neplakali, ale my by sme radšej mamu ako lízanku. Včielka do žiackej a hrdí sme kráčali domov, že sme niečo dokázali. Roky ubehli ako voda a blížil sa koniec deviatej triedy. Život predo mňa postavil prvú prekážku. Áno, prvú, lebo tie ostatné zdolávala moja mama. Musela som si vybrať cestu, ktorou pôjdem len ja. Bezstarostný život sa skončil a teraz musím bojovať za svoje práva. Mojim cieľom bolo dostať sa na strednú zdravotnícku školu. Tento cieľ som dosiahla. Teraz sa snažím dosiahnuť ďalšie ciele, ktoré som si položila. Budem sa snažiť úspešne ukončiť túto školu, dostať sa na nadstavbu. Potom si snáď nájsť prácu, v ktorej by som mohla dokázať svoje zručnosti a vedomosti.

Budem sa i naďalej snažiť zvládnuť túto školu. Určite to nebude ľahké, ale verím, že to zvládnem.

E. Polková – Mamičku mi vráť!

Veľká lúka posiatá kvetmi.
V strede len malé pachोľa
so zlatými vlasmi
pletie veniec z púpav.
Beží lúkou, do jarčeka ho hodí.
Volá, kričí: „Len plávaj v diaľ
a mamičku mi vráť!“
Akoby verilo, že žltý kruh
plávajúci jarčekom mamičku jej privedie.
Kráča naspäť dievčatko.
Smutné, trochu zamyslené.
Mrmle dačo popod nos:
„Veď musí prísť, veď mi to sľúbila.“
Každý deň chodila hádzať kvety do rieky.
Verila, že kvety ukážu mame cestu.
Raz dievčinka maličká
hádže kvety do jarku.
Spadlo malé pachोľa
a rieka, div dravý, unáša ju v diaľ.
Kričí, volá: „MAMIČKA!“
Ale tá na sľub zabudla!

**M. Mazúrová – Krása
života**

Aké krásne je voňať trávou.
Aké krásne je behať
po nedotknutej lúke.
Aké krásne je žiť
život mladý – bez problémov,
bez starostí.
Život sa nezastaví.
Starosti máme vyše hlavy.
Veľká lúka vonia trávou
aj fialkami.
A ten mladý život,
ruka v ruke, srdce v srdci
stráca sa ...
Prišla staroba, prvé vrásky.
Prešla mladosť plná lásky.
Teraz sedíte spolu.
Máte ešte vôľu spomínať na mladosť?
Aké úžasné bolo behať
po lúke, po tráve
s vôňou priestoru leta.
Aké krásne je objavovať
krásy života a sveta!

Meno: *Miroslava
Mazúrová*
Vek: *17 rokov*
Bydlisko: *Krásno
nad
Kysucou*
Jednou vetou o sebe:
*„V mojom živote stačí
máličko: milovať
a byť milovanou.“*

M. Mazúrová – Kedy je láska láskou?

Každý jeden život nás ľudí je určitým spôsobom zvláštny. Denne prežívame mnoho pocitov, ktoré si možno neviem vysvetliť. Sú však tie, ktoré treba prežívať každú jednu minútu, či dokonca sekundu.

Sú to láska a šťastie. Tie slová, ktoré ukrývajú mnoho ...

Ti, ktorí chceli milovať a začali, veľa trpeli, no nakoniec však boli šťastní. Vlastne o čom je život bez nej? Tých pár hlások má vo svete znamenať niečo, no bohužiaľ, nie je to tak. Skôr naopak. Vládne tu len strach, nepokoj, nenávisť a smútok. Treba tomu zabrániť.

Láska, tá má mnoho podôb a navždy ostane veľkým tajomstvom. Nik nevie, kedy a kde začína, a či vôbec niekedy končí. (Asi nikdy). Možno je tu pri prvých bozkoch snečných lúčov, jemnom daždi stekajúcom po tvári, či pri voni kvetín. Alebo v úsmeve neznámeho človeka ... Kto vie?

Pre každého z nás sú vrcholom lásky slovká „ľúbim ťa“, či úprimné pohľady, objatia, jemné dotyky ... Všetko krásne a dobré robí človeka šťastným a v nesmiernej veľkosti milujúcim. Sme rozdielni, a tak lásku prežívame každý inak. No jedno nás má spájať – túžba milovať a byť milovaný. Ak niekoho milujeme, obetujeme sa. Obetujeme sa a obetujeme všetko len pre jeho lásku, šťastie, dobro a pokoj.

Príkladom veľkej a obetavej lásky bolo ukrižovanie samotného Krista. Tým ako trpel, v akých obrovských mukách umieral, to je láska a obeta. No pre nás je to nepochopiteľné. Pýtame sa: „Ako môžem niekoho milovať, keď mi spôsobuje len trápenie a bolesť? Ako mám vedieť, že je to ozajstná láska? A vlastne prečo je to tak?“

Všetko má svoj čas, tak i odpovede na naše otázky prídu, stačí byť trepezlivým. Nikdy však neodkladaj vyznania lásky, miluj ako môžeš, usmievaj sa a nikdy neplač. Možno sú ľudia, ktorí čakajú práve na tvoje objatie, bozk či jednoduchý úprimný úsmev. Nepozerať len očami, otvor svoje srdiečko, precíť, čo v ňom počuješ a budeš šťastný nielen ty ...

„Láska začína tam, kde začína bolesť.“ (*Matka Terézia*)

M. Mazúrová – Mesiac na oblohu sadá

Mesiac na oblohu sadá.
Sama tu samotu zvládam?
Viem, že nie ...

Strach mi srdce stíska,
čaká ma kolíska.
Zaspím však dnes?

Ruky zopäté,
na stene rám.
Je to, hľa, križ,
naň sa pozerám.

Všemohúceho Boha
pri sebe mám,
o ochranu prosím ...

A ON ma vypočuje.

M. Labudová - Ozvena

Meno: *Michaela Labudová*
Vek: *18 rokov*
Bydlisko: *Krásno nad Kysucou*
Jednou vetou o sebe: *„Len veľmi malá bytosť s veľkým srdcom.“*

Stred izby, presne tam sedím, medzi 4 stenami, a len ľahúčko, celkom nesmelé a so zadumaným pohľadom, sa snažím identifikovať počasie vonku. Drobné kvapky stekajúce po okne mi pripomínajú kohosi plač. Pýtam sa sama seba, či náhodou neexistuje niekto, kto sa snaží povedať mi niečo, čo možno považuje za dôverné. Máme takú moc porozumieť drobným kvapôčkam? Cítim, akoby som tu nebola sama, akoby niekto svojím nenápadným konaním chcel vykriknúť: „Tu som, nevidíš ma?“ Všetko v tejto izbe sa na mňa pozerá veľkými očami. Vypočítavým pohľadom, či pohľadom, ktorý upokojuje moju dušu? Je tu len pár skriň, jeden stolík a polica plná starých a múdрых kníh. Volajú na mňa svojimi nadpismi a akousi magickou silou ma priťahujú. Chcú si ma získať! Snažím sa odolávať ich túžbe. Je to však silnejšie ako ja. Dokonca až natoľko silné, že nevládam všetko registrovať a neovládam svoje pocity, a preto musím povedať, celkom čestne prehlásiť, že tá magická sila izby zvíťazila nad prázdnu dušou, ktorá je plná rán, plná trpkosti a nenávisti voči všetkému, čo na mňa pozerá vypočítavým pohľadom. Krôčik za krôčikom prikladám päťu na holú, klzkú dlážku, a cítim opäť tú úzkosť a neistotu. V tej chvíli sa do stroja, ktorý spracúva naše informácie vkradla nenápadná otázka. Je to môj život?

Neutíchajúce hlasy ma chcú uspokojiť myšlienkou a presvedčiť ma o úplne inom. Tie hlasy, ktoré počujem, sa snažia odvieť moju pozornosť. Ruky sa mi chvejú a zrenice sú vyľakané. Nepatrnými krokmi sa snažím posúvať čoraz ďalej... Opäť biele steny. Vidím v nich prázdnotu, nekonečne dlhú cestu... a o konci sa mi môže naozaj iba snívať! Počkaj! Predsa len, zazrela som malú dierku. Vyzerá ako otvor na kľúčik, je tu však problém, neviem kde sa ten kľúč nachádza. Nemám šancu dostať sa tam. Bezradne sa opieram o veľikánske dvere. Alebo sa mi to iba zdá, že sú také veľké? No, nech je to už akokoľvek, jednoducho som pred. Odnikadiaľ začal fúkať vetrik. Nežne sa pohráva s mojimi vlasmi a šepká mi do uška, aby som išla za ním. Cítim chlad. Nohy sa mi snažia povedať... šetri nás, ešte nie sme v cieľi. Stop, ďalšia otázka. Mám cieľ, kam vlastne smerujem, kto sa so mnou zahráva? Som ľudská bytosť. Aj keď sa moja tvrdohlavosť spája s hrdosťou, namýšľam si iba malý pohľad do ďalšej izby. Nič viac, len malý pohľad. Ten vetrik ma vtiahol dnu. Nedalo sa tomu zabrániť. Bolo to silnejšie. Už ani neviem, čo cítim. Žijem vôbec? Opäť prázdna izba. Vlastne nie, ešte prázdnejšia ako tie predošlé, má však jednu zvláštnosť. Na rohu je záves a za ním? Že by to bolo po hodinách strachu prekvapenie?

A naozaj bolo... Zrkadlo! Chvíľu som stála úplne zmeravená. Pozerám doň a vidím tvár, ktorú poznám. Nechápem. Ešte chvíľu som v šoku, ale nakoniec... To som predsa ja. Tie oči, vlasy. Je to môj život! Zhrozene sa obzriem dozadu a za sebou vidím iba biele steny a nekonečne dlhé chodby, ktoré mi celú cestu šepkali, ale ja som bola zaslepená. Do môjho srdca vnikli temné sily: trpkosť, nenávisť, sebedvto. Existuje liek, ktorým to vyliečim? Pomôc! To boli posledné slová, ktoré som vyslovila, keď ma zrazu niekto potiahol za rukáv a ja som sa zobudila.

M. Labudová – Kompromis

Začiatkom januára, keď denné teploty v zimnom období vystupovali už niekoľko dní neobyčajne vysoko, okolo obeda až na jedenásť stupňov celzia, keď zimou skrehnutá zem lačno cicala teplé slnečné lúče a čoskoro z nej nečakane vyhlkli prvé snežienky, práve vtedy mi napadla myšlienka, ktorú nemôžem dostať z hlavy. Badám na sebe, ako mi „rozožiera mozog“ a tou svojou posadnutosťou a tvrdohlavosťou si zaumienila, že sa dostane na svet. Ešte ani sama dobre nevie, čo tým chce dokázať, aký je jej cieľ, čím má zaujať ľudstvo, ale bola presvedčená, že koná to, čo považuje za správne.

Jedno však nie je jasné. Nastal jej čas? Alebo sa bude preháňať v mojej hlave ešte pár dní, mesiacov či rokov? Asi to viac nevydržím. Pociť, že vám chce niečo povedať a zároveň trpieť, pretože nenastal jej čas, je naozaj neúnosný. Tlaky, ktoré vyvoláva, sú mocné, až sa mi zdá, že to lebka nevydrží a z celistvej hmoty sa stanú malinké trosky. Blúdi, je nervózna, snaží sa potlačiť silu. Prekonáva mnohé prekážky. Nie je však sama. Zrazu sa rútia na ňu ďalšie, ďalšie a ešte ďalšie. Majú výhodu. Ako prídu, tak o pár minút odídu. Ale táto, táto je uväznená a nemôže ešte von. Príde vôbec jej čas? Tak blízko a predsa tak ďaleko.

Zatínam zuby. Vyhýbam sa témam, ktoré by mohli ohroziť myšlienku. Utekám od ľudí. Pokúšam sa zabudnúť. Objavuje sa neustále. Vynára sa ako nočná mora. Trápi ma. Niekedy mám chuť vybehnúť do ďalekých hôr a tam ju zakričať vysokým stromom, nenápadným machom, či potoku, ktorý nikdy nikto nedobehne. Sadnúť si na obrovský peň a vyplakať sa. Slanými slzami poliať drobné rastlinky a dlhými vlasmi urobiť cestu nevinným mravcom. Vyhnať ju z môjho sveta a zároveň nezabiť? Podať ďalej. Je príliš neskoro. Usadila sa vo mne ako kliešť, drží a drží. Je neústupčivá. Čo mám s ňou robiť?

Skončiť trápenie a zároveň jej ublížiť. Nie, veď ona tiež žije. Aj keď nemá nejaké zvláštne prejavy života, je, existuje. A zabiť niečo, čo je tak krehké, nedotknuteľné, neobvyklé, veď to by nebolo spravodlivé! Našla som spôsob. Nezabijem, nevyrieknem, iba celkom nenápadne ju posuniem kúsok ďalej, naozaj iba kúsok, kde si môže oddýchnuť, načerpať silu, až naozaj pride jej čas v plnej paráde sa ukázať pred celým svetom a dokázať to, čo si zaumienila, ukázať, že aj myšlienky majú svoju moc, ale aj schopnosť ľudí trýzniť.

E. Kyjanicová - Život

Každé ráno sa prebudíme,
otvoríme oči a s úplnou
samozrejmosťou vchádzame do

ďalšieho dňa. Keď vstaneme, hovoríme, chodíme. Znamená to však, že žijeme? Život. Život nám bol darovaný, nemožno ho kúpiť za žiadne peniaze, nemožno ho nájsť, či požičať. No život je aj to, čo môžeme aj my niekomu darovať, len potom je dobré, vedieť ho správne žiť.

Nie každý človek, čo uzrel svetlo sveta vie, aká bude jeho budúcnosť. Nevieme, či nás čaká prechádzka ružovou záhradou alebo sa na svet budeme pozerieť cez „tmavý rámik okuliarov“.

Ak žijeme v prepychu, pohodlí a vókol seba máme ľudí, o ktorých možno tvrdiť, že nás milujú a nie sme nikomu ľahostajní, dá sa povedať, že sme sa narodili pod „šťastnou“ hviezdou. Avšak musíme vedieť, ktoré hodnoty v tom „našom“ živote dáme na prvé miesto. Nikto z nás nie je taký, aby mal absolútne dokonalý život. Človeku vždy niečo chýba, vždy sme s niečím nespokojní, a to najmä vtedy, keď máme dostatok všetkého.

Medzi nami sú aj ľudia, ku ktorým sudičky pri zrode ich „šťastnej“ hviezdy neboli veľmi štedré. Ich životy sú poprepletané rôznymi úskaliaми, trápeniami, mnohokrát musia dokázať, že vedia padať na kolena bez toho, aby „krvácali ich rany“. No napriek všetkým bolestiam a starostiam dokážu byť šťastní. Deti nemôžu povedať, že to, čo

Meno: *Eva Kyjanicová*
Vek: *17 rokov*
Bydlisko: *Klokočov*
Jednou vetou o sebe:
*„Mám veľmi rada smiech,
a myslím, že je to aj
vidieť.“*

prežívajú každý deň, je „život“, rozlišujú len dobré a zlé dni. No sú medzi nimi aj takí, s ktorými sa osud zahral, deti bez matiek a otcov. Niet le pšieho lieku na boľavú ranku dieťaťa, ako matkine pohladkanie a láskavý pohľad. No niektoré z detí tieto „radosti“ života nikdy nepocítia.

Niekedy náš osud rozhodí kocky úplne iným smerom. Máme rodičov, strechu nad hlavou, ale chýba nám to najhlavnejšie – zdravie. Ako môžeme bojovať s nástrahami každodenného života, ak mi chýba niektorý životne dôležitý orgán, spoločnosť ma neprijme, lebo moje IQ je podpriemerné, alebo viem, že mi ostáva do konca života už len pár dní? Toto je otázka úplne zdravého človeka. Tí, ktorých život bol poznačený chorobou, bolesťou či výsmechom iných a s týmito problémami sa dokážu vysporiadať. Dokážu prežiť v spoločnosti, ktorá ich nechápe a radšej zatvára oči pred tým, čo sa jej netýka. Nemôžeme chápať nevidiaceho, ak sami vidíme, nemôžeme chápať chromého, ak dokážeme bežať maratón, nemôžeme chápať umierajúceho, ak prekypujeme životom. No aj takého podoby má každodenný život, a my sa s nimi môžeme zoči-voči stretnúť a všetky tie pocity zažiť na vlastnej koži.

V živote je preto najdôležitejšie, aby sa ľudia navzájom rešpektovali a dokázali prejavíť aspoň kústik tej lásky, ktorú cítíme voči sebe samému a iným ľuďom. Ak niekoho milujeme, a toho človeka zrazu niet, zdá sa, ako by si vzal kúsok z nás so sebou. Často myslíme na to, že náš život je odrazu bezcenný. Ale zajtra, zajtra sa prebudíme do ďalšieho dňa, bude ráno, a to, že sme, bude len skutočnosť, že vďaka nám je všade život. Záleží len na nás, ako silno a ktorým smerom budeme držať jeho „opraty“.

E. Kyjanicová – Tak choď a ži!

Neklop na vratké časy spomienok,
nesnaž sa chytiť húfy myšlienok,
neplač za rokmi snívania,
never smiešnym sklamaniam.

Zachyť sa šnúrok nádeje,
pozri, pred peklom nebo je,
obleč si rúcho človeka,
vera nie je zbraň pravká.

Dotkni sa tónov obety,
duch lásky skutky posväti,
a srdce samo šepne ti:
„Tak choď a ži!“

E. Kyjanicová – Múdrost'

Múdrost'! Čo to vlastne je? – položí si niekedy človek otázku. Je to snáď kladná vlastnosť človeka, alebo jeho dar, ktorý dostal do vienka, keď sa narodil. Je to vlastne šperk, drahocnosť, ktorú si treba vážiť, lebo ak ju človek stratí, je skoro ako rastlina bez vody, ktorú treba poliať, aby nezahynula.

Človek chce byť múdry nadovšetko, múdrejší ako ktokoľvek, ale nie každý ním skutočne je. Čo všetko by preto človek neurobil, len aby bol múdry. Niektorí sa vzdelávajú, lebo naozaj chcú, no niektorí sa chcú vzdelávať nie z vlastnej vôle, ale z vôle iných.

Človek sa učí, ale nevie aj tak ohodnotiť pravú podstatu múdrosti – umenia.

Ktosi prečíta množstvo múdrych kníh a vystatuje sa pred inými, koľko ich prečítal, ale aj tak asi nepochopil, o čom sa v tých knihách písalo.

Nevzdelaní ľudia si veľmi cenia múdrych, berú ich tak ako niečo nadpozemské a či niečo viac ako sú oni. Ľudia si už v praveku, staroveku, stredoveku, teda všetci obyčajní ľudia si už pradávnou vážili múdrost' slov. Uctievali si bohov, šamanov, kráľov, lekárov, kňazov, ... lebo oni boli podľa nich múdrejší. Múdrost' ľudia brali ako cennosť. Veď aj Aristoteles, Homér, Shakespeare a mnoho ďalších slávnych ľudí si vybralo ako cestu životom práve múdrost', ktorá ich dovedla k sláve. Oni asi pochopili, v čom tá múdrost' spočíva. Pochopili, že múdrost' nikdy nenájdu v bohatstve, prepychu, nenávisti a zlobe. Ona vlastne je

a žije od malička u celkom skromných ľudí, ktorí netúžia po bohatstve ani sláve a prepychu. Túžia len po múdrosti, ktorá im dodá silu, keď sú duševne slabí, či smutní.

Tak čo tá múdrost' vlastne je? Múdrost' je naozaj najcennejší šperk, ktorý môžeš mať, ako to kedysi dávno povedal jeden básnik.

P. Kužmová - Čo som zažila, keď som bola ...

Zatvorím oči a snívam. Vidím sa, ako ležím na stole, taká bezmocná a taká sama. Celkom v malej útulnej izbe.

V krbe praská oheň, vonku je chumelica. Chýli sa k večeru. Odrazu moju samotu preruší zvuk otvárajúcich sa dverí.

Do teplej vyhriatej izby vstúpi vysoký, sympatický mladý muž. Poobzerá sa a so šibalským úsmevom zatvorí dvere. Odloží si kabát, odhodí šál a s veľkou energiou sa púšťa do práce. Svoje studené, zimou ošľahané ruky si opiera o moje zohriate gombiky. Práca sa mu tak darí, že sme spokojní obaja, on i ja.

Je šikovný. Ruky presúva raz doľava, inokedy doprava, potom nižšie a rezko i vyššie. Od tej rýchlosti sa mu dole tvárou kotúľajú kvapôčky potu. Zaujala som ho, o tom niet pochyb. Usmieva sa.

Ach, konečne skončil. Postavil sa. Pohľad mu zablúdil do ohňa, čo si ešte vždy poskakuje v krbe. Oblečie si kabát, prehodí cez seba šál ešte skôr, ako sa vyberie do tej chladnej zimy, potichúcky zavolá: „*Zajtra prídem opäť. Čakaj ma!*“

Dvere sa až teraz zatvorili, a vy sa pýtate, čo to malo znamenať?

Vôbec nič, veď som počítač. Alebo nie?

Meno: *Pavína Kužmová*
Vek: *16 rokov*
Bydlisko: *Čadca*
Jednou vetou o sebe:
„Priateľstvo si vyžaduje určitú dávku lásky, a tí čo ju chcú úprimne rozdávať, nepotrebujú ju ...“

P. Kužmová – Pohrdanie

Poznáte pohrdavý úsmev?

Ja áno.

Je to ten najhorší,

aký ľudské pery vytvorí.

Poznáte pohrdavý pohľad?

Ja áno.

Poznáam pohrdanie.

Ostane po ňom len prázdno v duši.

A to, čo cítite, je srdce,

ktoré besne búši.

P. Kužmová – Beznádej a samota

Až keď sa klenba tupých sirôt - hviezd začne k tebe skláňať, pochopíš, čo znamená byť sám. Hodiny odbijú polnoc, z diaľky ozve sa tichá melódia. Vystúpia tmavé tieň a duša začne sa ti triasť. Z hĺbky sa vynorí odraz temnoty. Volá ťa. Sladkým tónom, tak mätko a nevinne. Nechod!

Pre jednu chvíľku spokojnosti a šťastia stratíš sám seba. Čas ti preletí pomedzi prsty ako vánok, deň za dňom ti bude z rokov kradnúť. Staneš sa otrokom vlastnej slabosti. Vráť sa a bojuj o šťastie, v ktorom zvíťazí človek, nie temná sila! Vidíš, aj mesiac zatvoril oči.

Kvapky dažďa cinkajú na chladné kúsky mramoru. A to sa už dvíhaš z chladnej zeme a kráčaš. Že nie ťa akýsi vír prázdnych sľubov. Na tvári slzy, v rukách plamienok máš, všetko je hluché a ty sa obzeráš. Tvojim očiam už nepomôže teplý úsmev. Všetko to začalo vraj z nudy, a zabíja to milióny ľudí, i teba, Milko, i teba.

Už nikdy neuvídím radosť na tvojom lici, už nikdy nestretnem ťa na ulici. Už nikdy mi nepohladiš tvár, už nikdy mi nevložíš červený kvietok do vlasov. Už nikdy ... Všetky naše sny vzbĺkli rýchlejšie ako hárok papiera. Temnota si ťa podmanila a nakoniec zmárnila.

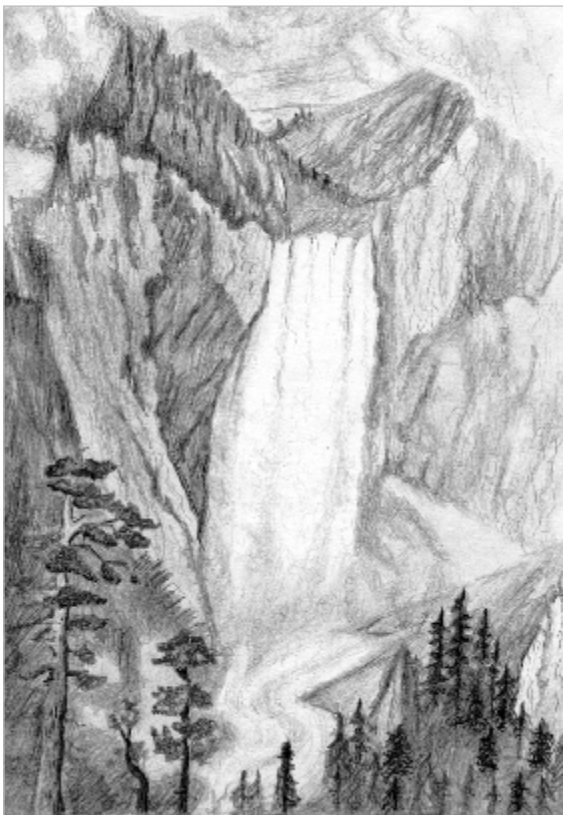
Spi pokojne, ja nespraším ťu istú chybu. Spi, Milko, len sladko spi.

P. Kužmová – Namaľuj mi dúhu

Namaľuj mi dúhu,
kvapky dažďa zmiešaš
so snečným lúčom.

Namaľuj mi dúhu,
a staneš sa mojím
tajným kľúčom.

Namaľuj mi dúhu,
veď to predsa vieš!
A ja tak zistím,
či ma miluješ.

B. Janíková – Si ...

Meno: *Barbora Janíková*
Vek: *17 rokov*
Bydlisko: *Teplička nad Váhom*
Jednou vetou o sebe: *„Moje básne sú mojou výpoveďou, výpoveďou môjho ja, ale kto som vlastne ja?“*

**Si ako slnko,
ktoré mám rada.**

**Si ako slnko,
ktoré stále hľadám.**

**Si ako slnko,
ktoré ma vždy rozžiari
a moje slepé oči otvorí.**

**Ja stále čakám ...
Čakám a neviem dokedy.**

B. Janíková - Nevíem

Cítim zmätok,
cítim hnev,
ani neviem,
čo vlastne chcem.

Chcem pokoj?
Ruch?
Chcem dýchať
čistý vzduch?

To všetko ma
dnes hltí,
a ja neviem
čo ...

Boh...!

Úvaha na tému Boh je vari najťažšou a zároveň i najľahšou témou na svete. Je absurdné, že na svete, ktorý on sám stvoril. Svet, ktorý v každom dome skrýva jedinú lásku. Jedinú...! Jedinú a často nepoznanú! Kto je Boh, sa môže každý dozvedieť z Biblie a Svätého písma, no nikde sa nepíše, kto je Boh v mojom srdci. Boh v mojom srdci zobrazuje..., zobrazuje všetko!

Zobrazuje všetko, čo stvoril, čo miluje a hľadá. Je to určené miesto iba pre neho. Pre nikoho iného, pretože ako sa píše: „Boh je len jeden!“ Je len jeden a nedokáže ho nik nahradiť. Nedá sa vymeniť ako jedlo na stole, ba ani sviečka v kostole. Je to miesto, ktoré som mala dlho prázdne a clivé, no odvtedy, čo som našla jeho majiteľa, ma naplňa neuveriteľná túžba vidieť ho. Nielen vidieť lásku mojich blížnych, ktorá zobrazuje Božskú lásku. Ja chcem vidieť aj Je ho!

Toho, ktorý je Otec i Syn i Duch svätý! Ktorý je taký dokonalý, že sa to až nedá zniesť bez úprimnej pokory a vďaky, a preto je náš Pán všade tam, kam kráčam, kde dýcham i spím. Cítim ho, hoci mu často nevidím do očí. No len čo si jemne, veľmi jemne, pretriem viečka, opäť nachádzam jeho pohľad. Pohľad, ktorý dáva tak veľa, vlastne všetko!

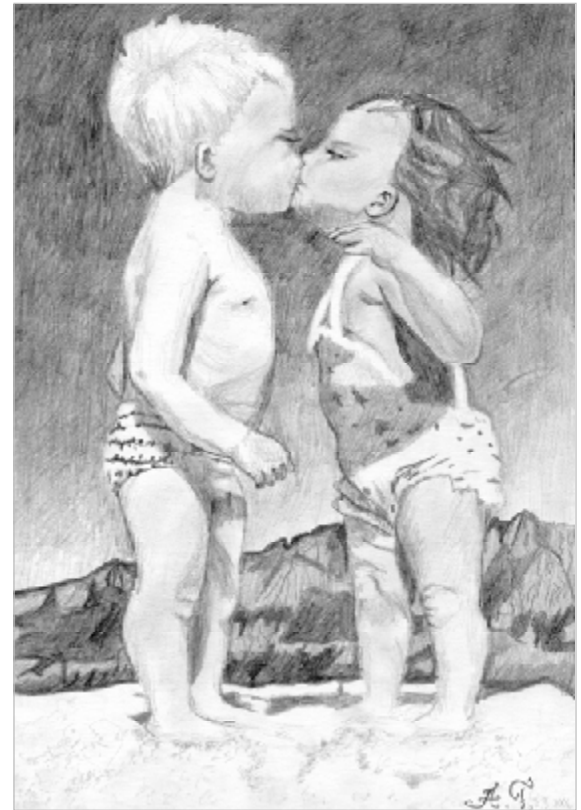
B. Janíková - Mám strach...

Mám strach
a drvím sa hrôzou...

Sedím v triede
a píšem po lavici...

Ten čierny sudca
vpredu sedí a ja...

stále som... !

Z. Jančulová –
Čo všetko milujem

Milujem tmu,
cez ktorú sa nadránom

kradnú rodiace sa
lúče.

Dažďové kvapky,
tak nehanblivo

stekajúce
do výstrihov šiat.

Veterné mlyny
myslie nok pri

otvorení srdca
láске.

Steblá klasov,
z ktorých sa stávajú matky,

bezbolestne rodia ce
deti – zrnká.

A milujem seba,
lebo som sebec.

Preto mi nestačili
na nohy prikuť
svoje výmysly.

Meno: *Zuzana Jančulová*
Vek: *19 rokov*
Bydlisko: *Čadca*
Jednou vetou o sebe:
*„Žijem svoj život ... a keď
sa otočím, budem sa
usmievať!“*

Z. Jančulová – Ozvena

Dotyk nehy,
šum v kostiach
noci ...

Ani tlkot svalu
v mojej hrudi
ma ne odradil.

Tak nie, či áno?
posol v behu
stratil smer.

Zostala len
ozvena.

Z. Jančulová – Povedali mi..

Vstúpila som do dvier,
vzula si topánky
a hodila ich
do ohňa.
Popol z nich som
pozbierala,
vyliezla na komín
a nechala som ho
predo mnou
utiecť.
Do vlasov mi spadla
hviezda.
Vrátila som ju
späť, lebo ma
ne chcela
poslúchnuť.

A oni mi povedali,
že klamem...

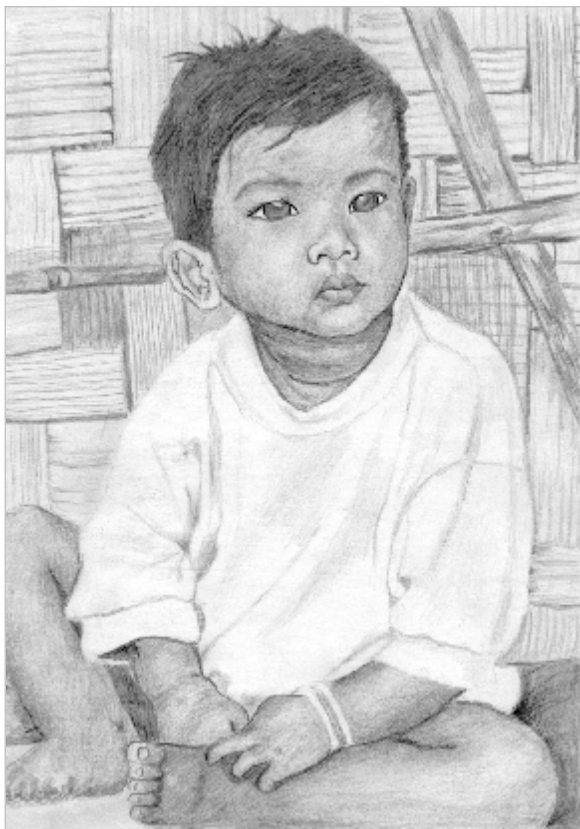
Z. Jančulová – Motýľ a nebo

Spomínam na ohne svojej duše,
aj na modrý kvet, ktorý mi zvädol.
Stratený motýľ vtedy osamel
a zobudil sa až vo svojom
nebi...

Kvapka stiekla po sklenenom hrdle.
Tá chvíľa je preč.
Posledné zvuky klavíra dozneli.

Vyschla aj kaluž,
v ktorej som nespoznala
svoju tvár.
Zvláštne.

Pohyb sa stal minulosťou.
A vždy je to tak.
Moja sviečka ešte horí,
aj s plameňom,
ktorý pýta svoju dľaň.

Meno: *Katarína Galiová*
Vek: *18 rokov*
Bydlisko: *Veľké Rovné*
Jednou vetou o sebe:
*„Dôležitá je myšlienka,
slová sa už nájdu.“*

K. Galiová – Balzam na dušu

Zvonivý, krásny a veselý
vznáša sa všade vókol nás.
Zvonivý, krásny a veselý
sídlí v každom z nás.
Zvonivý, krásny a veselý,
taký, čo dušu i srdce poteší.
Zvonivý, krásny a veselý,
taký, ktorý je balzomom na duši.

K. Galiová – Som šťastná...

Som šťastná, a vieš prečo?
Preto, že ťa mám,
preto, že si so mnou,
preto, že sa na mňa usmievaš
a preto, že viem, ako ma ľúbiš.

Si moje šťastie,
si moja láska,
tak ma pohľad' po vlasoch,
tak sa na mňa usmej
a povedz mi,
ako rád ma máš.

K. Galiová – Hovoriš...

Hovoriš, že si šťastný,
no sám veľmi dobre vieš,
že to nie je pravda.

Hovoriš, že lásku,
ktorú si miloval, vymazal
si zo svojho srdca.

Prečo to hovoriš?

Keď sa nad tým dobre zamyslíš,
zistíš, že lásku, ktorú si miloval,
nevymažeš zo svojho srdca.

A aj keď sa ti to podarí,
tá malá škvrna zostane,
a na ňu nezabudneš.

K. Galiová – Strach

Čo je tvojím problémom,
prezradíš mi to? Život?
Je krutý, bojíš sa ho? Prečo?
Áno, to máš pravdu
Niekedy je naozaj krutý,
ale neboj sa!
Podaj mi ruku a kráčaj za mnou.
Ešte sa bojíš?
Neboj sa, ja som stále tu –
s tebou.
Dôveruj mi, chyt' sa ma.
Chyt' sa mojej ruky
a kráčaj za mnou.
Sme dvaja, a spolu
všetko prekonáme.
Nájdeme krásny život
plný šťastia a lásky.

Meno: *Mária Cigániková*
Vek: *18 rokov*
Bydlisko: *Udiča*
Jednou vetou o sebe: *„Som
taká, aká som!“*

M. Cigániková – Si ...

Si slnko, čo nad hlavou svieti.

Si motýľ, čo chytil ma

do hodvábnych sietí.

Si mesiac, čo ožiaril moju tvár.

Si hriešnik, čo plačúc kľaká na oltár:

A prosí...

Si cesta do mojej d uše.

Si šíp vystrelený z kuše.

A hori..

Máš pohľady uhrančivé

a ústa detsky milé!

M. Cigániková – Duša

Niekedy sa pýtam,

čo je duša?

Niečo, čo ma núti..

... snívať, plakať do „zblbnutí“.

Je to kúsok v každom z nás,

kúsok, čo má silný hlas.

Je to nebo, je to peklo,

je to láska (z nej by „kleplo“)..

Je to úkryt bez svitu.

Možno je to kúsok teba,

čo teraz vo mne ostal..

A možno len čierne z neba.

Duša to je zrkadlo,

kde sa každý nerád vidí.

Duša to je kyvadlo,

váha dobra u ťudí..

M. Ci gániková – (Ne)všedné

Pokladali sme za samozrejmosť,
keď si otvoril oči a ja som
pohľadila svetlo tvojho srdca.
Pokladali sme za samozrejmé,
keď nekonečný príbeh
objal kvet tajomstiev.
Pokladali sme za samozrejmé,
keď sa rok stretol s dňom.
Ale zabudli sme, že aj tma odhali,
keď prehovori skala bez dna.
A to nás ranilo!
Chyba s pohľadom
vytvorili veľkú ranu.
Červený odtieň nás zachytil..
Zostali sme len my dvaja
v pavučine bez konca.
Ale nádej zotrela závoj pomsty,
a ty si ma zobral do náručia!

M. Ci gániková - Nešťastná

Som osamelý jazdec v tme.
Som škaredé káčatko.
Som zabudnutá myšlienka.
Som rozmútený odraz vody.
Som bijúce srdce bez tela.
Som neopätovaná láska.
Som nechcené dieťa v matkinom lone.
A to len vďaka tebe!!!

K. Bogáňová – Na pohľad

Na pohľad nič zvláštne,
nič neobvyklé,
Len jedno dievča.

Tiché a zakríknuté.

Oči len blúdia zúfalo

a bez cieľa.

Zohnať si dávku,

Obetná posledná večera...

Nastáva v duši a tele tichý zlom,

Ruky sa trasú,

Telo tiež.

A z úst sa derie hlasný ston.

Každý sa obzrie:

„Čo ty o tom vieš“

Hlavou jej prebehne myšlienka.

Duní však ako zvon.

A bolesť v útrobach sa rozlieva.

Teraz chce len dávku,

nič iné už netreba...

Postava malá drobucká.

Dvíha sa v očiach jas.

Prišiel.

Priateľ...

Opäť bude tak krásne ľahucká.

Meno: *Katarína Bogáňová*
Vek: *23 rokov*
Bydlisko: *Makov*
Jednou vetou o sebe: „*Som to prosťe ja!*“

A telo zase zastená

V tichučkom stone, tanci smrti.

Ó, Bože, buď mi na pomoci...

A prišiel pocit - vytúžený,

Peklom zaplatený.

Na pohľad obyčajné dievča,

Len trochu špinavé a zanedbane,

Kto by ju stretol povie: „Bláznivá,,

Naháňa po lúkach motýlie dlane.

A sa ma nevie v akých je mukách,

Len pár hodín

A opäť kukučka kuká,

Koľko?

Ostáva do dvanástej.

Na pohľad obyčajné dievča

Len také úbožiatko,

Vo vlasoch skryté dlane

A slzy matky podajú

Na dievčatko,

Akoby spalo, ticho a sladko,

sladko a nenávratne.

Na pohľad obyčajné dievča, také

Akých sú tisícky v každom storočí,

Len ta biela rakva mi k nej stále ešte nesvedčí...

K. Bogánová – Mobilné telefóny

Kto by to v dnešnej dobe zvládol bez „mobilu“, akto chce niekam dotiahnuť?

Človek predsa musí byť zastihnutý 24 hodín denne, aby náhodou neprešvihol šancu.

Presne takto premýšľa väčšina našej populácie, od mladých študentov, cez úspešných podnikateľov až po nezamestnaných a považáčov. Každý chce byť in, chce byť mobilný a v trende.

Mladí a študenti využívajú hlavne sms služby. Denne všetko riadia podľa sms správ. Nevedia, že o niekoľko rokov môžu trpieť silnou artritídou a reumou rúk, pretože pohyby ruky pri písaní sms správ nie sú dostatočne silné na prekrvenie ruky a že si nenapraviteľne poškodzujú šlachy a svaly na rukách..., ale to je len minimum z toho, čo im hrozí.

Závislosť na telefonovaní a posielaní správ je ďaleko horšia. Prepadá im drvivá väčšina mládeže a detí.. Neuvedomujú si že najdôležitejší je kontakt človeka s človekom, pre nich je najdôležitejší príchod novej sms správy a možnosť reagovať na ňu.

Áno je to úžasné, že môžeme komunikovať s inými ľuďmi, že môže me počuť ich hlas alebo im napísať správu, aj keď sú veľmi ďaleko, dokonca v inej krajine, ale myslím si, že je to nepotrebné pre školopovinné deti a väčšinu dospelujúcej mládeže, lebo nemajú tak sŕne a akútne problémy, ako väčšina podnikateľov, ktorí musia „naháňať“ obchody, aby sa užívali.

Okrem toho, že je to finančne náročné, predovšetkým pre rodičov, je to pre deti škodlivé a skutočne nepotrebné.

Ako matka s týmto modelom nesúhlasím, viem že by to moje dieťa odpútalo od vecí pre jeho rozvoj ďaleko potrebnjších a do života užitočnejších. Nedalo by mu to nič podnetné pre rozvoj fantázie ani intelektu. Mobilné telefóny sú tak nenáročné na obsluhu, že ich skutočne zvládne každý a neprinášajú nič nové, na obohatenie ducha, práve naopak.

Vidím to aj u nás v škole, nič nezvyčajné nie je, keď v triede nejakej študentke pípá telefón a cez prestávky si každý vybavuje svoje hovory. Z každej triedy to pípá a zvoní... Nie je to etické ani voči profesorom počas vyučovania. Ruší to ich výklad a ruší to aj sústredenost tých, ktorí sa chcú vzdelávať.

Každý by sa mal nad týmto zamyslieť, či skutočne chce tvoriť spoločnosť negramotnú, ale zato pretechnizovanú, alebo chce tvoriť spoločnosť, ktorá sa rozvíja silou svojho intelektu a skutočných poznatkov.

Či chce v budúcnosti u svojich detí rozvíjať emócie, lásku a reálny pohľad na svet, dať im čo najvyššie vzdelanie, alebo z nich urobiť duševných, neschopných mrzákov, ktorí si v praktickom živote bez techniky neporadia ani s najjednoduchšími problémami?

Myslím si, že zmysel života a ľudskej podstaty bytia je v nás samých, v tom ako žijeme a aké hodnoty pre spoločnosť vytvárame v našej vzdelanosti a vnútorných hodnotách, a nie v neustálom čakani na sms správu, alebo na telefón. Ak niekomu vie vyčariť úsmev na tvári len toto, tak ho úprimne ľutujem....

Milé studentky!

Slovo má veľkú moc. Môže potešiť i zarmútiť. Dokáže ublížiť, ale môže dať i novú nádej. Záleží od nás, ako ho použijeme.

V zborníku ste vyjadrili prostredníctvom slova svoje túžby, radosti, ale i žiaľ. Vaše slová sa budú dotýkať ľudských sŕdc. Verím a zároveň Vám prajem, aby si každý čitateľ obĕrstvil a obohatil svoje vnútro dúškom Vašej poézie či prózy.

Mgr. Renáta Kasmanová
riaditeľka
SZŠ sv. Františka z Assisi
a
SOŠ sv. Márie Goretti Čadca

Dve-tri slová o slove
/ako prejav laudácie autorkám/

Ak je slovo vypovedaná myšlienka, čo je potom báseň? Je to slovo vykúpané v pravde - potom má nárok na život. Byť básnikom, to je osud. Slovo je ozvena našej duše. Slovo má silu, ono oslovuje, poteší, raní. Oživuje... Slovo má mnoho podôb. Je to typický ľudské, ale i Božské. Slovo je nástroj v rukách Božích. On povedal slovo, vesmír ožil. Božie slová sú Duch a život. A keď nastala plnosť času, „slovo sa telom stalo“. Na svet prišiel Boh Syn z Boha Otca-láska.

So slovom treba narábať s citom, opatrne, lebo je od Boha. Vypovedané slovo letí a nevrätí sa späť. Najsilnejšie sú jednoduché slová. A najhlbšie slová sú nevypovedané. Niekedy najviac povieme v mlčaní.

Slovo je krehké. Zo slova musí vyžarovať láska, prečítaná a čistá. Vždy treba najprv myslieť a potom utvoriť slovo. Všetko sa vypovedať nedá. Niečo si nechávame do rozhovoru, keď budeme v Božom náručí. Tam si prinesieme všetky básničky i tie nenapísané a prepíšeme ich na radosť, slovo po slove v spoločenstve s Božím Slovom.

V. Pavlík

RYDAVATEĽSTVO VZLET

VZLET, Mgr. Pavol Holeštiak, Janka Kráľa 2585/36,
022 01 Čadca, Slovenská republika
tel.: 041/433 2447
e-mail: pholestiak@stonline.sk
www.vzlet.miesto.sk

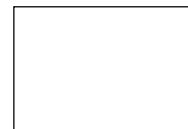
Z ponuky vydavateľstva:

Ján Vrtielka: SLOVENSKÁ POÉZIA V AUSTRÁLIÍ. VZLET Čadca 1998, 56 strán, spon. viaz., cena 70 Sk. To najlepšie zo slovenskej poézie v Austrálii. Antológia obsahuje 52 básni od 25 autorov, ilustrovali ju Pavol Švancár a Ivan Pavliško.

Pavol Hrtus Jurina: DIERA DO SVETA. VZLET Čadca 2000, 152 strán, brož., ce na 100 Sk. Krátke poviedky významného slovenského literáta pochádzajúceho z Kysúc, ktorý žil a zomrel v Austrálii. Je známy svojim originálnym štýlom a svojím podaním reality. Jeho diela sa radia ku skvostom slovenského literárneho exilu. Literárna kritika ho hodnotí veľmi vysoko. Ide o jeho posledné vydané dielo.

Pavol Holeštiak: SLOVENSKÉ MÉDIÁ V AUSTRÁLIÍ. VZLET Čadca 2001, 96 strán, brož., cena 100 Sk. Knižný debut mladého kysuckého autora. Podáva faktograficky mediálne slovenské aktivity na najmenšom kontinente. Stalo sa tak vôbec po prvýkrát v histórii. V závere práce nechýbajú posudky renomovaných odborníkov a bohatá časť príloh vrátane hlavičiek jednotlivých krajaných periodík

Peter Kubica: BLUESZNENIE. VZLET Čadca 2002, 60 strán, brož., cena 60 Sk. Básnický debut kysuckého autora, ktorý doteraz publikoval len v novinách, zborníkoch. Básne určené, ako hovorí sám autor, „*najmä človeku, ktorý má rád silu kníh a vôňu slova*“

(EAN 9788096875917)

rosenie

Vydala: SOŠ sv. Márie Goretti a SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci v spolupráci s vydavateľstvom VZLET Čadca ako jeho 13. publikáciu, druhú v edícii *drizga*

Autor: Literárny klub **rosenie**

Tlač: Ofseta Elektro, s.r.o. Žilina

ISBN: 80-968759-1-4

Prvé vydanie.

Počet strán: 64

© Literárny klub pri SOŠ sv. Márie Goretti
a SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci 2002

© VZLET Čadca 2002

Printed in Slovakia